

## ЯК ПЕТРУШЕВИЧ І КО. ПРАВИЛИ В ГАЛИЧИНІ І ЯК ЗАЙШЛИ ДО ДЕНІКІНА.

Промови і резолюції з віча українських робітників у Відні  
дня 21. грудня 1919 р.

Віденська "Боротьба" в своїм першому числі з 1. січня 1920 р. подавала слідує про "Віче у Відні", на якому говорив С. Вітик, б. петлюрівський міністер для галицьких справ, про злочинну політику і зраду укр. галицьких "патріотів" під проводом Петрушевича:

"В неділю, 21 грудня в любу робітничого товариства "Єдність" у Відні відбуло ся о 6 год. вечірнє велике віче. На віче прибула величезна маса народу.

Віче отворив тов. Піріг короткою промовою, в якій зазначив вагу хвилі, потребу та значення такого віча. На внесенє тов. Пасічника вибрано до президії тов. Паламар, як голову, тов. Рудницького, як заступника. На секретаря обрано тов. Демчука та Пасічника. Голос забрав тов. Вітик.

На вступі своєї промови зазначив він, що наше віче відбуває ся серед надзвичайних обставин у Відні, де опинились усі ті, що держали керму у руках. Хотіли ми тут у Відні, у гостях, в чужій державі, то однак і працюючого народу України тут так багато, що таке віче набуває великого значення і не один з присутніх тут віддасть своє поміч при скріпленню революційних зобов'язань України.

### Революція.

Великий революційний момент на Україні, який переживаємо, зрозуміли українські робітники. Із стрілецьких років, із п'ятилітньої тяжкої війни поспішили вони на свій фронт, для валення старого світа неволи, і на будову нової, вільної України. Без жадоби слави, безіменні герої ступили в окоп, щоб боронити власну свою волю, усі вони наблизились на своїм місці, сховились за кріс. Українські робітники і селяни буди за скромні, бо не хватили власт у руки.

Своїм поривом доконали велике революційне діло. На Великій Україні прогнали поміщиків, великих дідачів, які гуляли на тисячах десятин землі, а народ стогнав під їх батогами, прогнали давних чиновників, повалили царський престол.

І за здобутки цієї революції їде тепер завзятий бій на широким степам України.

І в Галичині кинулось українське селянство та робітництво, підперте українським козацтвом до валення старого режиму. З упадком Австрії відбувають селяни, робітники та козаки усі твердині реакції, як польські староства, викладають Радні повітові, валють усе, що пахне шляхетчиною. І доки здобувала власт український народ, огонь в серцях селян і робітників палахкотів ясним полум'ям.

Підніс ся клич: Єднаймо усі українські землі. Весь робітничий народ України єдиний ся під одну власт, під одну керму! Злука усіх земель! Сей клич лунав могутнім голосом поміж працюючим людом України. Народ з крісом у руці став на сторожі революційних здобутків.

### Недорослі!

Але до керми над сим великом, що пірава ся лопити кайдани соціальної і національної неволи, дібрались люди, які до власті недоросли. Галицькі адвокати і єтимих закутін, дрібні бюрократи пірвались, щоб в сей час великої української революції, правити українським народом. І отсі пігмеї духа своїм неутвором завалали революцію. Ріжні Кості Левицькі, Цегельські, Петрушевичі позбавились, щоб в так відважний перед історією момент, володіти українським народом. Пірвались — і провалили революцію. Від знесвіри у снах народу покотились аж до Денікіна. З року самі Українці, без розуму і зрозуміння хвили топались вони коло не-

лікої революції, не розуміючи, що докола них дієть ся. Як телята на мальовані ворога, так вони пригладались сьому великанському подвигу у українського народу і відхрещувались. Виховані на дрібній політиці в давнім австрійським парламентах, вірні клічеві, як не перескочить, то підлізеш, вони мірили велику революцію своїми дрібними заходами в парламентах старої Австрії, щоб виклопотати субвенцію на якесь товариство, щоб дістати підмогу на відбудову свого повіта. Як же в старій Австрії не доросли до зрозуміння іти з народами, які боролись за волю, вони витирали всі закутінні австрійського міністерства війни, служили охотно, навіть як розвідка в розвідчій бюрі старої Австрії, — так перед революційним подвигом власного народу ступили, як перед чимось чужим, збороненим, як перед якимсь страшним рогатим чортом.

Але панувати, володіти їм дуже хотілось. І зачали володіти, як володіть такий партак, як Зайдлер в старій Австрії. Невеликий, велитний подвиг був для них чимось страшним, бо на сей рух не дав дозволу цисар Австрії, Карла V.

І вже повалив ся трон цисаря Австрії, а вони — усе ще перед ним корились, (пам'ятні нам ще сервілістичні промови Петрушевича), вони відкидали простягнену до них руку Чехів і Словинців, вони в послідній мент падали на коліна перед слугою цисаря Карла, міністром Зайдлером.

І щоб утворити "Західну область" вони дожидали санкції цисаря Карла. Сиділи у Відні і дожидали дозволу міністрів, збудувати "Західну область".

А тимчасом український народ валів старий режим, шляхетсько-австрійсько-польський. Вони з страхом і з ненавистю гляділи на акти злуки усіх українських земель. Боялись, що цисар Австрії, який давно вже спакував манатки, на них погнібає ся!

Український народ в Галичині поспішав давних гнобителів — і тоді доперва отсі патріоти по місячний провалючі приїхали з Відня до Станиславова обіймати власт у руки. Петрушевич відважив ся показати в Станиславові аж з кінцем грудня.

Ненависть їх до революції проявлялась в ненависті до Великої України і до її всяких правительств. Одно правительств Останенка їм було підлад. Іх приятель був Оскілко, Балбачан і самостійники! Усе, що було зеркалом революції переїмало їх скаженим страхом. Раби, що без пана не могли рушатись.

Завалив ся цисар Карло, тоді, як наймити оглянулись за ним паном — за Антантою.

І отсі Антанти почали вірно служити. Приказала їм Антанта зробити перемирє з Поляками — вони покійно слухали, кинула пальцем, що треба піддатись царському слугі Денікіну, вони пішли на службу Денікіну.

Кожному чужому панови служили і били перед ним по коліна — не вірили тільки у силу влас